١٢٨٣ – ՐԻՇԷՊ – ١٠ – ԱԼԱԹՈՒՐԳԱ

ԱԼԱՓՐԱՆԿԱ – 17 – ՆՈՅԵՄԲԵՐ – 1866

ՕՆ ՊԷՏԻՆՇԻ ՍԷՆԷ-ՆՈՒՄԷՐՈ – 670 – ՀՈՒՄԱՆ ԷՐԹԷՍԻ – 5 – ՆՈՅԵՄԲԵՐ – 1866

ՍԷՃՄՈՒԱՑԸ

Իշ պրա Մէճմուայը հասարակ, հէր հաֆթա ճաւ-ժաա էրթէսի կիւնէրի տարեթրաճադ տրը։

Սէնէսի բէշին օլարագ	140 ղուրուշ։
Ալթը այաղը քէսիլիք	70 „
Իւշ այաղը քէսիլիք	40 „
Վէ պիր Նումէրօսու	3 „

Տաշրալար իշին պէհէր Նումէրօսու փոսթախանէ նէրլամը ժուռնալներն իւշրէթ ալընաճաղը խասսէթէն պէյան օլունուր։

ՀԱՅԱՏԻՍ

Իլանաթլին պէհէր սրբաթը պիր տէֆաքագ 3 ղրշ։
Իքի տէֆա իշլեն պէհէր տէֆասընա • • 2 „
Իւշ տէֆա իշլեն պէհէր տէֆասընա • • 1½ „
Իւշ տէֆատան զիատէ օլսա, վէ զայէթ ուզուն ի լանսամ իշլեն այրընճա բաղարըլաղ օրունուր։
Տաշրալարտան կէլէն մէքթուպ վէ իլանաթլին բօսթա մէտարիֆլէրի, կէօնտէրէնէրին իւզէրինէ ալընտուզու սրա մահսուսէ պէյան օլունուր։

ՈՒՄՈՒՐՈՒ ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԷ, ՊԵԼԼԷՏԻՅԷ, ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ՎԷ ՄԷՎՎԱՏԸ ԵԱՓԻԱՅԸ ՍԱՅՍՐԻԷՅԷ ՄՈՒՐԹԱԱԼԻԳ ՊԱԶԷԹԱ

ՊՕՐՍԱ 1866	Հոկտեմբեր 17		ԹԷԼԵՂՐԱՖ ԽԱՊԵՐԼԷՐԻ	ՍԷՏՍԷԻԻՔԵԼԱԹ	Բաղար կր՝ Հոկտ. 31	Սալը Նոյ. 1	2	Բէնշէմպէ 3	Ճումա 4		Ճումարտէ 5
Լոնդրա 5 այ վասէ	23 20	23 50	Լոնդրա 10 Նոյ. Գոնսոլսէ 51 20—51 3/4 Բարէս • 15 Նոյ • Գոնսոլսէ 33 25—33 Իսթիգրաղ 1865 262 1865 262 Բարէս • 15 Նոյեմբեր • գոնսոլսէ 34—33 60 1865 իսթիգրաղը 262 50 • 1865 • 250	Մէհմէտ ալի Գրբ։	104	104	104	104	104	104	104
Մարսիլիա „ „ „				Տէյունաթը ումումի. յէ թահվիլաթը 400 ատէտ Ինկիլիզ եա. խատ 110 ատէտ լի. բայի Օսմանիին պէ. հէրի ֆայիզ ալն. մըշ։	34 30	35 28	35 34	35 36	35 25	35 27	35 22
Փարիս „ „ „											
Նարօլ „ „ „											
Ճէնովա „ „ „											

ԱՍԻԹԱՆԷ 5 ՆՈՅԵՄԲԵՐ

Ռուսի Նոյեմբերին ալթընճը վէ եարընքի բաղար կիւնիւ, սաաթ իւչ-պուչուգտա էվվէլա Պէյօղլունտա Սագըզ աղտանը ճատատէսինատ 45 Նօ իլէ-մուբարագամ, սուբհ կոյս Մարիամ Յատուածածին իսմի շէօհրէթինէ, Մրսրբը զատէլերին ինչա իմթիրմիշ վէ խայրաթլարը օլան քիլիսէի ճէտի-տին, թագտիս տուալէրինի քէմալը զկնէթը բուհանիկ իլէ, սէմահէթ-լիւ Նախագահ հազրէթլէրի իճրա իսթէրէք, սաաթ պէշ գարարլարընտա գուատասը շէրիֆի սունաճագ, վէ-սանիկէն միւճէտատէն ինչա օլսուն-մուշ օլան (հայրապետանոցուն) թագ-տիսի (սեռանագրութիւն) տուա-սը տասի խֆա օլունաճաղը, խասսէ-թէն իլան օլունուր։

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԷՃՆԷՊԻՅԷ

Ռուսիա վէ Իրուսիա Իմիֆագը։

Պաղէթալէր, Լէմանիա, Իթա-լիա, Իսբա, Մէքսիկօ վէ Շարգ մե-սէլէլէրի իլէ մէշղուլ օլուուգտան սօղ-րա, շիմտի պունլար իքինճի բատատ գալըգ իլա Ռուսիա իլէ Իրուսիա պէյ-նինատ մէմուլ օլունան պիր իթթիֆագ իւզէրինէ ուզուն ուզատրա վէ կէօ-նակէօն մուպահասալար եաղմագտա տրըլար։ Պաղլարընդան գտիլինճէ Ռու-սիա տէվլէթի, Շարգ մէսէլէսինի քէնարխինէ մարգսա իսէրէք Իրու-սիա իլէ իթթիֆագ իթմիշ տիր, տի-կէրլէրինին գավլինճէ պէյլէ պիր իթթիֆագ մէվճուտ օլմասընդատան մատատա խայալ վէ թատավլուբա տա-խի կէլմէմիշ տիր։ Պրրագալըմ էճնէ-պի միլէթլէրին զաղէթալէրինի, ա-սրլ Ռուսիա վէ Իրուսիա զաղէթալէ-րինատէն տախի քիմի պու իթթիֆագը ինքեատ քիմի տախի պու իթթիֆագը թատատիգ իսէր։

Լիվէթ, սաղլգընա նաղարէն Ռու-սիա տէվլէթինին Շարգտա տայիմա պիր կէօզու օլուուզու շիպհէսիզ տիր։ վէ վագտա Պրրըմ ճէնկինատէն սօղրա։ Ռուսիանին Շարգ հագդընտա եաղընդա վէ քէնտի պաշընա պիր մուատէլէ իթմէսի Լիւրբաճա մէմուտուր։ լաքին Ռուսիանին շու հալատէն գուրթուլուպ, Շարգտա էսկի նու-ֆուզ վէ էսկի հիւքիմիանիւ էսինէմէյէ գայրըշմասը վէ չալըշմասը տախի քէն-տինճէթապիաթը մասլահաթատան տրը։

Վէ Պրրըմ ճէնկինատէն սօղրա քեսֆ-ֆէի էրպապը բօլիթիգանին քէշֆի պու իսի քի, Ռուսիա տէվլէթի էլ-պէթատ Լիւրբանին պիր զայրֆ վագ-թընը պուլուպ, Մէվսիթօփոլ մաղ-լուպիէթինին ինթիգամընը ալմայա գայդրշաճագ տրը։ պու էֆքեար ան-սէնէ տիր Լիւրբատտա բրհանը ամիկտէ ճէվէլան իսիւպ, չօգլարընին զիւ-միւնճէ օ արանընլան Լիւրբանին զայրֆ վագթը տախի շիմտիքի վագթի տրը։

Վէ վագտա սիւրէթը հալէ նա-զարէն, զանն իսէրսին քի Ինկիլիզ տէվլէթի, բօլիթիգայը պրրագըզ եա-լընը թիճարէթինի տիւշինմէքտէ տիր։ Ֆրանսըզ տէվլէթի թէնսիգա-թը ապէրիսկ վէ էքսբօզիսիօն իլէ մէշ-զուլ տուր, Իթալիա վէ Իսթրիա տէվլէթլերի ումուրու տախիլիսկ վէ ապէրիսկէրի իլէ քէզալիք մէշղուլ տուրլար, եալընզ Իրուսիա տէվլէ-թի, ապէրիճէ վէ խաղինէճէ զայէթ մունթազամ պիր հիսէթտէ պուլու-նուպ էօյլէ կէօրինիւրքի մուվաֆֆագ օլուուզու ֆիւթուհաթ վէ զապթ իթ-տիսի մէմալիք իլէրիւտէ տահա զիա-տէսինէ վէ տահա աշքրրսընա ֆագաթ պիր մուգատէմէ տիր։

Պու հալտէ էյէր էրպապը բօլիթի-գանին քէշֆի սահիհ իսէ, վէ Ռու-սիատա Շարգ իւզէրինէ պիր թատավ-վուր վար իսէ, պունատան զիատէ պիր ֆրատթը վագթ պուլամայաճաղը ա-շիքեար տրը։ վէ օ գատարատաք քի, Ռուսիա տէվլէթի բէսամէն իլան իթտի-յի միսիլիւ Լիւրբանին շու զանն օլու-նան զատֆ վէ մէշղուլիէթը տախիլիսէ-տի վագթընատա տախի բահաթ տուրուր վէ Շարգա կէօղ տիքմէզ իսէ, տիւնեա եէնի վէ մէմուլին զայրի պիր շէյ էօյ-բէնիր։ շու քի, Ռուսիանին Շարգ իւզէրինէ պիր գատար օլմադ-ղընդան, հէպ եալան վէ հէպ իֆթիրա իմիշ։ Ալթը այա գալմադ տիւնեա եա պու-նու, եա տա պունուն մուզայիրինի միւշահէտատ իսէճէք տիր։ Հէր նէ հալ իսէ շունու տա պիլմէլի քի, Ռու-սիայա պէյլէ պիր նիյէթ վէրէնլերին, Լիւրբա հագդընտա տախի, զայրֆ պիր վագթի տրը տէմէլերի, պագա-լըմ էօյլէ մի տիր, վէ Լիւրբա կէր-չէքտէն զայրֆ մը տրը, եանիյա Ռու-սիա թատրրիւզինէ գարշը գէյամա-յաճագ տէրէճէտէ զայրֆմը տրը։ պու-րատը տա պիլճէ շիւպհէլի տիր։ Լիւ-բրա շու սան սէնէլէրտէ օ տէրէճէ զատֆ քէսպ իսէճէք գատար նէ ագ-ճէ սարֆ իթտի նէ տէ ատքեր։ վա-գտա Լիւրբա տէվլէթլերի պէյնինատ բէք տէ էսկի բատպլթա էսկի իմթիղաճ գալմատը, լաքին պիր Ռուսիա թատ-ռիւզիւ էօնլէրինէ թէճէսսիւմ իթ-տիքատէ պու բատպլթա վէ իմթիղաճա էէնիսէն պիր թագվիսէթ վէրիլէմէզ մի, պունա տախի եօգ տէյէմէյիզ։

Պու մուգատատէմատէն միւրատ շու-տուրքի, հէր նէ գատար պու էսնատէ Ռուսիայա պէօյլէ պիր թատրրիւզ ֆիքրի վէրիլմէքտէ վէ պունա տա Լիւրբա-նին զատֆ վէ ատէմը իմթիզաճը սէպէպ պէյան օլունմագտա իսէ տէ, պիզ հա-լա տէրբուանէն պունա իսկեատ օլա-մամըշըզ։ լաքին մատամ քի պիւթիւն զաղէթալար պունու եաղմագտա տրը, պիզիմտէ պօրճումուզ տուր պունու զիքր իթմէք, տէյիլ պիր սահիհլիք։ էլ-լա շու վագթատա ումումէն ճէվէլան իսէն պիր հավատա կիպի։ վէ պուն-լարատան էն զիատէ տրգգաթա շայեան օլանը, Խարիսին Իրէս զաղէթասը օլ-տուզունատան, անատէն ալարագ պէր վէճհը ատի տէրճ իսէրիզ։

«Ռուսիա իլէ Իրուսիա պէյնինատ սէօհպէթի օլան իթթիֆագ, տէր զա-ղէթայը մէզքիւր։ Նայեմ. 1 Թարիխի իլէ օլան նուսխասընատա, պու իթթի-ֆագ շու էնատատ պաշա չըգմըշ պիթ-միշ պիր իշտիր։ Պու իթթիֆագ 1863 տէ վագի օլուուզու միսիլլիւ, Լէհ մատատէսինատ Ռուսիա իլէ Իրուսիա պէյնինատ, շէօյլէճէ պիր պիրինին իսատրընը սայմագ վէ պիր պիրլէրինէ միւսատատ իթմէք տէրէճէլերինատ պիր շէյ տէ տէյիլ տիր, իլլա մախսուս պիր մագսատ իւզէրինէ, վէ իլէրիւտէ մէմուլ օլունան պաղը վուգուատթար իւզէրինէ Ռուսիա իլէ Իրուսիանին պիր պիրի իլէ սրգը սրգը պաղլանմագ տէրէճէսինատ պիր իթթիֆագ տրը»։

Պու իթթիֆագընն նասրը պաշա չըգ-մըշ օլուուզունու զաղէթայը մէզքիւր ուզուն ուզատսէ թարիֆ իթտիքատէն սոնրա, շու վէճհ իլէ իլալէ բատը։

«Իշթէ Իրուսիա իլէ Ռուսիանին իթթիֆագ էտատլարը։ էյէր Ռուսիա Շարգ իւզէրինէ օլան թատավվուր-լարընին իճրասընատա Օսմանը տէվ-լէթինէն մատատա պիր Լիւրբա տէվ-լէթինէ տախի գարշը չըգատագ օլ-տուզու հալատէ, օ հալատէ Իրուսիա, Ռուսիա թէրատֆընատա պուլունաճագ-տրը։ Իէզալիք Իրուսիա տախի շիմ-տիյէտէք զապթ իթտիյի Լամանն հիւ-քիւմէթլէրինէ գանատաթ իթմէյիպ, իլէրիւտէ Այն նէհրինին պէրի թէ-րատֆընատա օլան սայրը քիւշիւք Լա-ման հիւքիւմէթլէրինին զապթընա տախի գարշըրը իսէ, Իրուսիա տա-խի Ռուսիանին ատքէր իլէ քէնտիսինէ մուավենէթ իթմէսի իշլեն թէմի-նաթ էտինմիշ տիր»։

Պունլարտան սօղրա զաղէթայը մէզ-քիւր կերէք Լէհ վէ կերէք Շարգ մէսէլէլէրի հագդընտա սայրը պիր թագրմ էօյլէ մուպահասալարա տա կիրիշիր քի, եալընզ պիր թախմին ի-շլեն օմագուլէ մուպահասալէրէ կի-րիշմէք պիզճէ ճայիզ օլմասընընատան, սարֆը նաղար իսէրիզ, շլենքի նա-սը քի տէտիք պիզլէրին, պէօյլէ պիր մատատէնին սահիհ պիր շէյ օլուուզու-նա մէզքիւր Իրէս զաղէթասը գա-տար էմնիյէթիմիզ եօգ տուր, վէ պիր գաչ այ տահա կէչմէլի քի, պու իշլին սահիհ եա եալան օլուուզու մէյտանա չըգըպ, օ վագթի տէյիլ խայալաթ իլ-լա սահիհլիք իւզէրինէ լազըմ կէլէն մուպահասաթ տա եաղընլապիլսին։

Մալիմ օլուուզու վէճհիլէ Ի-թալիատա էքսէրը էյալէթլէրին փիա-գոբոսլարը, կէչէնլէրտէ Իթալիա հիւքիւմէթի մարիֆէթի իլէ վէ պի-րէր սէպէպլէ օ էյալէթլէրէէն տրշա-ըը չըգարըմըշլար իսէ, սոն խապէր-լէրէ նաղարէն, Իթալիա շիմտի պիր-լեշմիշ վէ էճնէպիատէն պիր գօրգու-սու գալմամըշ օլուուզունատան մէզ-քիւր բիսգոփասլարընն, քիլիսէլէրինէ վէ քիւրսիի հիւքիւմէթլէրինէ ատատ-թինէ բուխատաթ վէրիլմիշ տիր, եալը-նըզ բօլիթիգաճա թէօհմէթլէրի օ-լուպ Օսմատա իգամէթ խատէն պիր գաչ փիսգոբոսատան մատատա։ Օսմանին Ի-թալիատան պիր պէօյիւք շիքեայէթի տախի բիսգոբոսլարին բուհանի հիւ-քիւմէթլէրինատէն թարատ օլմասը օ-լուուզունատան, իշ շիմտի պու վէճհիլ-թէսվիկ պուլարագ, պիր շիքեայէթ նօգթասը էքսիլմիշ տիր։ տիկէր թէ-բատֆատան, կէչէնատ Վէնէտիկտէ Ի-թալիայը մը խսթէբսինիզ պաշդա պիր հիւքիւմէթ թարղը մը խսթէբսինիզ տէյի ումումի ահալի թէբատֆընատան գուրա ամթրլորգատա, բուհանի կի-բուհի տախի պու գուրայա տախիլ օլուպ, Իթալիայը խսթէբիզ տէյի բէս-մէն բէյ վէբտիրլէրինատէն, բուհանի կիւրուհինին պու հարէքէթի տախի Իթալիա հիւքիւմէթինի մէմնուն իթ-միշ տիր։

Իմտի կէրէք Բարա վէ կէրէք Ի-թալիա, պէօյլէ պիրի պիրինատէն մէմ-նուն օլաճագ հալլէր կէօրիւպ, պու հալլէր չօգլարը ինտիատ, հիւքիւ-մէթէն պէյնինատ իլէրիւտէ պիր հիւսնիւ իմթիզաճ վէ խալիսէթ հու-սուլինէ պիր մուգատատէմէ ատատ օ-լունուր։

Պունուն իլէ պէրապէր Վ. իգ թօր Իմմանուէլին Վէնէտիկ կիրախի կիւն Օսմանին էքսէրը խանէլէրինատ Իթալիա պայրաղը չէրիմիշ օլուու-զունատան, Օսմա բօլիսի տախի պու-

նաև դէն ի մեր ի մեջ ի ինչ ինչ ինչ

Ամսական մի անգամ։ Գինն է 5 ռուբլի։

Ս. Գրիգոր Նարեկացի

Ս. Գրիգոր Նարեկացի՝ Հայոց մեծագոյն վարդապետն, ապրեցավ Ի. դարուն։ Նա ծնունդ առավ 951 թվականին Վասպուրականի Նարեկ գավառի Գանձակ գեղջուկ գիւղաքաղաքում։ Նրա հայրն էր Խոսրովը, մայրը՝ Սոֆիան։ Նրանք ազգատոհմով Բագրատունիներ էին։ Նրանց ամուսնությունից ծնվեցին երեք որդի՝ Գրիգոր, Անանիա և Հովհաննես։ Գրիգորը դեռ մանկուց ուսանում էր Նարեկի վանքում, ուր նրա հորեղբայրն էր՝ Անանիա Նարեկացի անունով։ Նարեկի վանքը հռչակավոր էր ամբողջ Հայաստանում։ Գրիգորը ուսանում էր հոգեւորականների հետ, սովորում էր գրել, կարդալ, երգեցողություն, եկեղեցական կանոններ։ Նա մանկուց աչքի էր ընկնում իր խելքով, հիշողությամբ և բարեպաշտությամբ։ Նա դեռ մանուկ հասակում գրեց մի գրքույկ՝ «Մեկնութիւն Երգոց Երգոց» անունով։ Դրանից հետո նա գրեց «Մատեան ողբերգութեան» գիրքը։ Նա ամուսնացավ Մարիամ անունով մի կանանց հետ, ունեցավ մի դուստր՝ Խոսրովանուշ անունով։ Նա մեծացավ, դարձավ հոգեւորական, ստացավ վարդապետի աստիճան։ Նա գրեց բազմաթիվ գրքեր՝ «Մեկնութիւն Աստուածաշնչի», «Մեկնութիւն Ճառից Գրիգորի Նազիանզացւոյ», «Մեկնութիւն Ներսեսի Շնորհալւոյ», «Մեկնութիւն Ներսեսի Լամբրոնացւոյ», «Մեկնութիւն Ներսեսի Մեծի», «Մեկնութիւն Ներսեսի Ամենայնի», «Մեկնութիւն Ներսեսի Ամենայնի», «Մեկնութիւն Ներսեսի Ամենայն

հիւսէթէ պիրլէշիրմէլի տիր, վէ պու տա պաշգա պիր չէյ իլէ օլամազ, իլա պիր ճէսիմճէ մէճլիս թէշքիլի, վէ պու մէճլիսէ հէր միլլէթտէն պէշ էր օնար ազա թայէֆէնի իլէ։ Օ մէճլիստէ, Իսլամ, Ռում, Էրմէնի, Պուլղար Ազգիթ, Փիլտանի, Ազգի, եախօտ Իսլամ, Օրթոդոքս, Կաթոլիք, Լատինական, Իրօթէսթան, պիր պիրի իլէ սէօյլէշմէյէր, միւճատէլէ իթմսինէր, միւզաքէրէ իթմսինէր, պիր պիրլէրինի իսկեաթ իթմսինէր, հէր նէ իսէրլէրսէ իթմսինէր, զարարը եօք, եէթիշիր քի բէյ վէ էֆքեար պիրլսի իլէ հիւքիմէթ մուվաճէհէսինէ չբգսընար, քի հիւքիմէթ տախի նէ եարատաճաղընը պիլսին։ Պէօյլէ պիր մէճլիստէն մէմուլ օլունան մուհասէնաթ հասալ օլսուզու հալտէ, Շարգ մէսէլէսի հալլ օլուր պիթէր, էճնէպի միւտախէլէսինէ հաճէթ գալմազ, սէրվէթ, սատաէթ վէ մամուրիյէթ գաբուլարը ումումէ աչըլը, տէվլէթ պիր գաթ տահա գուտրէթ ազամէթ վէ խութիգլալ քէսպ իտէր. պէն, սէն օրթատան գալդար, վէ պիր հիւքիմէթ պիր թէպաա օլուպ, հիւքիմէթ վէ թէպաա պիր բատէտ մէսուտ օլուրլար, իմոի կէրէք հալա պէօյլէ պիր մէճլիսի ումումի միւմքին օլամաղը հալտէ, վէ կէրէք միւմքին օլուպ պէտպախթըղմըզտան պուն տա պիր սէմէրէ հասըլ օլամաղը Թագտիրտէ. Շարգ մէսէլէսինին տախի հալլ օլաճաղը եօք տուր, վէ քիմնէ տէրսէ տէսին, պու մէսէլէ տէ հալլ օլմատըգճա, Շարգին հիչ պիր վագրթ թէքմիլ բահաթ եիւզիւտէ կէօրէճէյի եօք տուր։

Օգուշանլարըմըզ էյիտէն ֆէհմ իտէպիլիր քի, պէօյլէ մուխթասար պիր մուպահասա իլէ, անճագ պիր ֆիքր մէյտանա գօյապիլիրիզ, եօքսա, պէօյլէ պիր թէտպիրին սիւրէթը իճրա վէ թէճէպպիւսիւ, տահա բէք զիատէ արիզ իւ ամիգ միւթալաալէրէ միւհթաճ տուր քի, երպապը վուգուֆ վէ համիյէթ պիզիմ եապաճաղըմըզտան հէմ զիատէսինի վէ հէմ ալասընը թէֆէքքիւր իտէպիլիր։

Պիզէր պու պէնամ, կէչէն հաֆթա եապմըշ օլուպ, զաղէթամըզտա եէր գալմատըղընտան տէրճ իտէմիշխիք, օ արալըգտա Իւրոբատան շու թէլէղրաֆ տախի կէլմիշ տիր։

Վիէննա 11 Նոյեմբեր։

«Վիէննա Յուրնալը տէր քի, »Շարգ մէսէլէսինին էն ալա սուրէթատ հալլ իւ թէսվիյէսի, Պապը »Ալի իլէ Խրիսթիյան թէպաալէրի »պէյնինտէ բօլթիգաճա պիր իթթիֆագ վէ իմթիղաճընը պագի օլմասը »տուր։»

Պու թէլէղրաֆ տախի քեամիլէն պիզիմ եօգալքի մուպահասամըզը թաստիգ իտէր։

ԻՒԱՆ

Ղալաթա գուլէսի գուրպինատ տէրբուէսթը ինչա օլան թարիգ իւզէրինատ վագը արաղի փարչա փարչա սաթըլմագտա օլտուսզուլնուսան թալեպ օլանլէրին ալթընճը տաիրէեէ միւբաճաաթ էյլէմէլէրի իսթար օլունուր։

Ազգան ճումատա էրթէսինատէն պէրու, թօմպագ իւսթիւնէ Մարգար իսմի հէքք օլմուշ պիր մէօհիւր գայպ օլմուշ օլտուզունատան, հէր քիմ պուլմուշ իսէ, Պէօյուք Էյէնի իսանընն իչ գաբուսսունտա Ն° 4 Ամճմուայը Հավատիս օտասընա կէթիրտիքտէ իճապ իտէն միւքեաֆաթ պուլան զաթա վէրիլէճէք տիր։

Իօք կէթիրմէյիպ տէ, պաղը հիսլէլի սէնէթէր եափըպ մէօհիւրիւ պասատագ օլուրիսէ, օ էվրագտա սահիպինին իմզասը իլէ թաստիգ օլունմամիշ մէօհիւր պասըլըր իսէ, իթիպար օլունմայաճաղը Էսիթանէ ահալիսինէ իտասէթէն իլան օլունուր։

ԴԱՍԱԳԻՐՔ ԸՆԹԵՐՑԱՆՈՒԹԵԱՆ

ԿԱՄ

ՆՈՐ ՆԱԽԱԳԻՏԵԼԻՔ ՄԱՆԿԱՆՑ

ԱՐԽԱՏԱՍԻՐԵՑՑ

ՍՏԵՓԱՆ Պ. ՊՕՂՈՍ ՓԱՓԱԶԵԱՆՑ

Պու քիթապճըք պաղը թասվիրլէր իլէ միւզէյեէն օլուպ, չօճուգլար մախսուս պիր քիթապ տրը, սահիբը Ասիթանէնին հէր էրմէնի քիթապճըլարընտա ֆիյ 6 ղուրուշ։

Աթամպօլտա Հասըրճըլար իչինտէ Ուզունճա օվա սոգաղընտա օն պիր նումէրօլու քեպին տէվլիրի Ալիսէ Թահմիզհանէսի, չէնտ մահատան պէրու քիւշատ օլուպ, հալիս տիպէք քահվէսի ֆիրուխթ օլունմագտա իսէ տէ, Թահմիզհանէմիզին սէմթի սաֆա եէրտէ պուլունտուղունտան, գահվէմիզին պիր կէչլտ մահալտէ ֆիրուխթ օլունմասընը մէմնուն վէ մէսրուր միւշթէրիլէրիմիզին Թարաֆընտան իսթար օլունտուղունա պինաէն պու տէֆա Աթամպօլ Թէրաֆընտա քէօբրիւ պաշընտա եէնի աչըլան շէքէրլէմէճի տիւքեանընտա Թահմիզհանէմիզին Թաղէ վէ հալիս տիպէք քահվէսի ֆիրուխթ օլունաճաղը։ 3

ԱՌԱՔԻՆՈՒԹԻՒՆ ԲԱՄԷԼԱՑԻ

ԿՏԱԿԵՐԳՈՒԹԻՒՆ

ԳԱՌԼՈ ԿՕԼՏՆԻ

Իտալական հռչակաւոր կոտակերգիչ բանաստեղծին

Թարգմանեալ Յ. Խտասանէ

Ի Պաղտատէ Գ. Պալեանէան

Զմիւռնիա • Տպագրութիւն Տէտէեան

1866

Պու թօհաֆ ըէսալէճիք 7 ղուրուշա քէզալիք ճէմի Իրմէնի քիթապճըլարտա սահիբլիմագտա տրը։

ՄՈՒՌՈՒԹԻՒՆՔ ԲՈՂՈՔԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ

ՑԱՑՏՆԵԱԼՔ

ԱՌ ՇԻՆԱԿԱՆՍ

ԹԱՐԳՄԱՆԵԱՑ

Հ. ԱՂԷՔՍԱՆԴՐ Վ. ՊԱԼՃԵԱՆ

Ի ՄԽԻԹ. ՈՒԽՏԷ

ԾԱԽԻՒՔ Ս. ԺՈՂ. ՏԱՐԱԾՄԱՆ ՀԱՒԱՏՈՑ

ԻՎԻՆՆԸ

Ի Վանս պաշտպան Ս. Աստուածածնի

1866

Պու եէնի քիթապ Իրմէնի աշխարհաբար լիսանընտա ֆագաթ հէր քէսին աղնայաճաղը Թապիրլէր վէ սէլէթլէրը իլէ սահիհ քիլինէնին բրօթէսթանտըզտա գարշը քաֆֆէլի սէպէպլէրինի եէկեան եէկեան պէյան վէ Թաատիք իսէր։

Իօյլէ պիր բուհանի սիլսիլէսի, հէր բէֆաղելիք հիւճիւմանէ գարշը կէլէպիլիր։

Սաթըլըր զայէթ էհվէն պահա իլէ Պէյօղլունտա Ավ. Լենենա Ամիթարեան բահիպլէրինին քիթապխանէսինտէ։ Պէյօղլու Ամկէթպ սոգաղը Ն° 8 վէ սայրը Իրմէնի քիմատճրլարընտա, վէ քիթապճը սէրկիլէրինտէ։

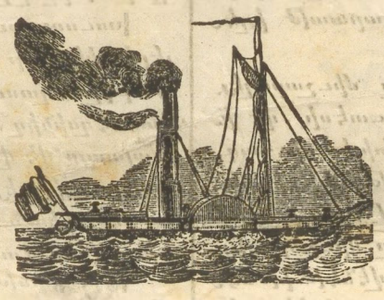

Շ. ԻՐՔԻԹԸ. ԽԱՅՐԻՑԻ

Պօղազիչինէ էյլէյէն վաքօրլարը վագրը հարէէրլէրի։

Ռումի Նոյեմբեր Յունանու շարշամպա կիւնինտէն իթիբարէն, էէնիաէն թէպոլիշ օլունմայատագ։

Պօղազիչինտէն էօքրիւյէ։

Եէնի ճամի սայրը իլէ Սատի Ալաթուրքա	Վաքօր Ն°	
2 1/4	18	Պէօյիւքտէրէտէն. Թարապիա. Եէնիքէյ. Սթէնիա. Միրկիւն. Ռումելի Հիսարը. Պէպէկ. Օրթաքէյ. Պէշիկթաշ անտէն քէօրիւ։
2 3/4	2	Եէնիմահալլէտէն. Պէյիւքտէրէ. Թարապիա. Եէնիքէյ. Միրկիւն. Ր. Հիսարը. Պէպէկ։ (Բաղար էրթէրի կիւնէրի տատի Ճոէ։)
3 1/2	11	Ընատօրու Գավաղընտան. Եէնիմահալլէ. Պէյիւքտէրէ. Թարապիա. Եէնիքէյ. Սթէնիա. Միրկիւն. Ր. Հիսարը. Պէպէկ. Վանիքէյ. Պէյլէրպէյի։
(Ճումաղարը Վանիքէյ, վէ Պէյլէրպէյինին Եէրինէ Արնաուտքէյ. Գուրուչէշմէ, Օրթաքէյ, վէ Պէշիկթաշա։)		
2 1/4	4	Պէյօղլուան. Բաշտաղչէսի. Գանըճա. Ընատոլ Հիսարը. Վանիքէյ. Զէնկէլքէյ Պէյլէրպէյի. Գուզզունճուգ. անտէն քէօրիւ։
3 1/4	12	Պէյիւքտէրէտէն. Թարապիա. Պէյոզ. Բ. Պաղչէսի. Զուպուգլու. Գանըճա. Ա. Հիսարը. Գանտիլի. Վանիքէյ. Զէնկէլքէյ. Պէյլէրպէյի (Ճումաղարատան մասատա)
2 1/4	14	Արնաուտքէյտէն. Գուրուչէշմէ. Օրթաքէյ. Պէշիկթաշ անտէն քէօրիւ։
3	8	Արնաուտքէյտէն. Գուրուչէշմէ. Օրթաքէյ. Պէշիկթաշ. Գաղաթաշ։
3 3/4	14	Արնաուտքէյտէն. Գուրուչէշմէ. Օրթաքէյ. Պէշիկթաշ։ (Ճումաղարը Գաղաթաշա տախի։)
5	8	Արնաուտքէյտէն. Գուրուչէշմէ. Օրթաքէյ. Պէշիկթաշ. Գաղաթաշ։
Պու նէօղլեթի ճումատա կիւնէրի Պէյիւքտէրէտէն կէլէճէք սօն վաքօր իճրա իտէճէք տիր։		
8 1/2	4	Եէնիմահալլէտէն. Պէյիւքտէրէ. Թարապիա. Եէնիքէյ. Միրկիւն. Ր. Հիսարը. Արնաուտքէյ. Օրթաքէյ. Պէշիկթաշ. Գաղաթաշ. Ընտէն քէօրիւ։
Հէր բաղար էրթէսի կիւնէրի սապահլէյին սատի 8 3/4 պիր վաքօրու մախսուս Պէյիւքտէրէտէն. Թարապիա. Եէնիքէյ. Միրկիւն. Ր. Հիսարը. Պէպէք. վէ անտէն քէօրիւ։		

Էրէօքրիւ-պէն պօղազիչինէ։

3 1/4	14	Պէշիկթաշ. Արնաուտքէյ։
4 1/4	8	Տօղրու Արնաուտքէյ։
4 1/2	4	Գաղաթաշ. Պէշիկթաշ. Օրթաքէյ. Արնաուտքէյ. Ր. Հիսարը. Միրկիւն. Եէնի քէյ. Թարապիա. Պէյիւքտէրէ. Եէնիմահալլէ։
9 1/4	11	Պէշիկթաշ. Օրթաքէյ. Արնաուտքէյ. Պէպէկ. Ր. Հիսարը. Միրկիւն. Եէնի քէյ. Թարապիա. Պէյիւքտէրէ. Եէնիմահալլէ. Ա. Գավաղը։
10	14	Պէշիկթաշ. Օրթաքէյ. Գուրուչէշմէ. Արնաուտքէյ. (Ընտէն ոտրու քէօրիւ)։
10	2	Գաղաթաշ. Պէպէկ. Ր. Հիսարը. Միրկիւն. Եէնիքէյ. Թարապիա. Պէյիւքտէրէ. Եէնիմահալլէ։
10 1/2	12	Պէյլէրպէյի. Զէնկէլքէյիւ. Վանիքէյ. Գանտիլի. Ա. Հիսարը. Գանըճա. Զուպուգլու. Բ. Պաղչէսի. Պէյոզ. (Ճումաղարատան մասատա)։
10 3/4	18	Պէշիկթաշ. Օրթաքէյ. Արնաուտքէյ. Ր. Հիսարը. Միրկիւն. Սթէնիա. Եէնի. քէյ. Թարապիա. Պէյիւքտէրէ։
11	8	Գաղաթաշ. Պէշիկթաշ. Օրթաքէյ. Գուրուչէշմէ. Արնաուտքէյ. Պէպէկ։
11	4	Գուզզունճուգ. Պէյլէրպէյի. Զէնկէլքէյ. Վանիքէյ. Ա. Հիսարը. Գանըճա. Պէյոզ։
11 40 տագ.	14	Պէշիկթաշ. Օրթաքէյ. Գուրուչէշմէ Արնաուտքէյ։

Հէր ճումատա երթէսի կիւնէրի ախշամըն սատի 9 3/4 պիր վաքօրու մախսուս քէօրիւտէն հարաքէթ խիւզ. Պէյլէրպէյի. Վանիքէյ. Ր. Հիսարը. Միրկիւն. Եէնիքէյ. Թարապիա. Պէյիւքտէրէյ կիտէճէք

Իւսկիւտարատան իւչ վաքօր. սապահլարը սատի 2 տէն պաշլարպ 6 էա գատար Իւսկիւտարատան քէօրիւյէ վէ քէօրիւտէն Իւսկիւտարա մուսալէն վագրթլարընտա կիսիպ կէլէճէքլեր. քէզալիք ախշամլարը 8 1/4 կէչլերէք հարաքէթէ պաշլայարագ 12 է գատար քէօրիւտէն Իւսկիւտարա վէ Իւսկիւտարատան քէօրիւյէ իչլէյէճէքլեր. Ճումատա վէ բաղար Իւսկիւտար նէօղլեթինէ եարընը իքի վաքօր օլաճագ։

Ինաղար կիւնիւ նէօղլեթլէրի վէ Ալտա գօլու նէօղլեթլէրի կէլէճէք հաֆթա իլան օլաճագ տրը։

ՋԱԽԻՐԷ 5 ՆՈՅԵՄԲԵՐ

		Ղուրուշ
Թայդան Արնաուտա	քիլօ	34—36
Իսմայիլ	»	33—34
Քէսատէնէճ	»	—.—
Ռումելի Պալչըգ սէրթ	»	30—31
Ազօֆ գըզըլճա	»	—.—
Իպրայիլ գըրնօվ	»	26—28
Իսմայիլ	»	—.—
Վարնա գրընօվ	»	28—30
Պուրգաս գրընօվ	»	29—31
Պալչըգ գրընօվ	»	29—31
Գօգօրօզ Գալա	»	—.—
Արփա	»	14—15
Մեվճուատ 50.000։		—

ԷՄԹԱՑԻ ՏԱԽԻԼԻՑԷ 5 ՆՈՅԵՄԲԵՐ

Թիֆթիք Էնգաբ		46—48
» Վան		50—51
Ճէհրի Գայսէրի		12 1/2
» Էնգաբ		15 1/2
Բամ՝ուգ Ատանա		12-13
Ճէմ՝, կուրճի. խէրպուզ		11-11 1/2
Եաբաճ Ընատոլու քիլիք		6 1/2-7
» » էրզանճէք		14—15
Ճիւն		245—250
Մաճար սիյահ		13—14
Քիթրէ էարբաք		22—24
Սալէպ		17—18
Քէշի Տէրիսի թիլիլ		10—11
Պաճ Մօսուլ		24—25

ԷՄԹԱՑԻ ԷՃՆԷՊԻՑԷ 5 ՆՈՅԵՄԲԵՐ

Քէյլէ վէ թօզ Հէքէրի	Ղուրուշ
Ինկիլիզ բրիմ 6—10 լիպրա գանթար	280—300
Օլանտա տէպրու 6-10 լիպրա »	. . .
Անվէրսա 8 »	. . .
Ֆրանսէզ »	270—295
Ինկիլիզ թօզ »	272—275
Օլանտա էքսթրա »	27?—275
» պիրինճի »	263—265
» իքինճի »	260—262
» իւչինճի »	258—260
Ֆրանսէզ »	258—260
Տէմիր Ինկիլիզ չէյնա մամ տէօրթ քէօչէ եուվարլագ »	68—70
» եարմա »	74—75
» սաճ չէյնա իլէ »	115—120
» չէմպէր »	95—105
Գաւազ »	650— .
Գուրճիստան Ինկիլիզ ֆրանսէզ »	—140
Զէլիֆ պիր սըքըր 0 սանտրագ »	90— .
Սաշուն Մարսիլիա չէյնա »	150—160
Մօր պագամ »	60—
Սանթամարթա »	200—250
Զաճը Գըզըլճա »	45— .
Հաղ Ինկիլիզ »	55—60
Գաֆէյի Գարբ ֆինօ 0/0 »	1100 1050
» Իքինճի »	950— .
» Իւչինճիւ »	850— .
Զիվիֆ Ինկիլիզ »	110—130
Գէրմէճ »	35—65
Պիպէր Լօնտրա Մարսիլիա »	5—1/4
Նէրճանտէր Ինկիլիզ »	6 1/4
Թէնէքէ + Նշան չէքիթ սանտրագ »	340—350
Ռօմ Ամերիգա 1 կալան	9 1/4
» Ինկիլիզ »	12 3/4—13

ՄԷՃՄՈՒԱՑԸ ՀԱՎԱՏԻՍ

Մէմուրլարընէն իսմ վէ մահալլէրի

Ասիթանէ. Պէյիւք Եէնի խանտա Թիւլկնաճաան Ցոմակիմ։
Ատանա. Բալամուտ օղլու Ցակոբ աղա։
Աֆիոն Գարա Հիսար. Կարապետեան Վարդան
Էկին. Թարագճեան Ցոմսէփ աղա։
Էնգարէ. Սմեօր Ճիւմանի Լեօնարտ։
Էսկիշէհիր. Ոսկիեան Ենգարէլի Կարապետ աղա։
Էտիրնէ. Ցակոբեան Ալթին աղա Գաղալ։
Էրզրում. Շապանեան Գրիգոր էֆէնտի։
Թէֆթիրտաղ.
Թրապիզոն. Մամէլեան Պետրոս աղա։
Իզմիր. Թէսատրէճիյան Ս. Սոսփան աղա։
Իզնիմիտ. Գ. Տ. Թ. Գասպարեան։
Հալէպ. Ց. Ս. Քուրքճեանոֆ։
Մարաշ. Զօրպաճը օղլու Հաճի Տէվլէթ աղա։
Պոլիսճիկ. Տէրգաբիթ օղլու Պետրոս աղա։
Պուրսա. Կէմիճեան Նշան աղա։
Վարնա. Հաճի Կարապետ օղլու Ցավէանենց աղա։
Վիէննա. Զրատը Վիէն աղա։
Քիւթահիա. Լիւլճեան Ընտան աղա։

ՄԻՒԼԼԻՓԻ ԳԱԶԷԹԱ

ՑՈՎՍԷՓ ՎԱՐԴԱՆԵԱՆ

ՀԱՍԼԵԹՈՑՑ ԷՐՄԵՆԻ ՔԻԼԻՍԷՍԻ ՍՕԳՈՒԱԸ Ն° 17

Ց. ՄԻՒՀԷՆՏԻՍԵԱՆ ԹԱՊԻՍԱՆԷՍԻՆՏԷ